

זמני שבת קודש

הדלקת נרות	מוצאי שבת	רבנו תם
תל אביב	18:00	18:27
ירושלים	18:03	18:32
חיפה	17:58	18:25

שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

חסד עם כל יהודי

הנה סוד שחשף בעל ה'חפץ חיים' זצ"ל בספרו 'אהבת חסד' חלק ב' פ"ה, גילוי מרגש ומטלטל כאחד: הדרך לעורר את חסד ה', היא לעשות חסד כאן, בעולמנו, בין ברואי עולם. כשיהודי עושה חסד עם חברו, כשיהודי מתאמץ כדי להיטיב לזולתו, מתעורר בשמים רעש גדול ונפלא, ונטענת טענה עצומה: אם אדם בשר ודם פועל כך בדרך החסד, על אחת כמה וכמה שבורא עולם - שכל כולו חסד - עליו לפעול באותה הדרך, במידת החסד, ולהיטיב עם ברואי עולם!

ולא רק שהטענה הזו נטענת, היא גם מועילה. ה'חפץ חיים' מגלה, שכאשר בני ישראל היו במצרים ונדרשו לעורר רחמי אבא שבשמים כדי לגאולם מהגלות הקשה והכאובה הזו, עשו חסד איש עם רעהו, פעלו להיטיב כל יהודי לזולתו. החסד שהיהודים עשו במצרים זה עם זה, יצר בשמים דרישה נחרצת לפעול כלפיהם במידת החסד והרחמים, וזה מה שעמד להם לגאולם ממצרים.

כלומר: כשיהודי עושה חסד עם זולתו בעולם הזה, נראה לו שהוא עושה מעשה קטן, אולי לא חשוב. האמת היא שכל מעשה חסד קטן שלנו מעורר רעש שמימי עצום, מלאכים ושרפים אוחזים בכסא הכבוד ומפעילים חסד ורחמים על עם ישראל, כשטענתם בפייהם: אם יהודי מייטיב לזולתו, קל וחומר שבורא עולם ייטיב עם היהודים כולם!

פרשת השבוע מעניקה לנו במתנה את מצות החסד, מתארת כי כשאנו רואים יהודי שנקלע למצוקה, ואף במצוקה לא מדי גדולה - בסך הכל נפל משאו מחמור, באותו רגע זכינו במצוה לסייע לאחינו, 'עזוב תעזוב עמו'. לפעול לעזור לו, להיטיב עמו, להקל מעליו את שעת הלחץ, לעשות עמו חסד. החסד הזה - מעורר רחמי שמים, עוצר גזירות רעות מלבוא עלינו חלילה, יוצר פתחי שפע נרחבים לכל העם היהודי כולו! (הרב אשר קובלסקי)

הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש הישיבה והמוסדות

תפילה מקירות הלב

רק תפילה אמיתית מקירות הלב יכולה לבקוע רקיעים ולהתקבל בשמיים

הטוב שמך - ולך נאה להודות, לך טוב להודות ולשמך נאה לזמר, לקב"ה עילת כל העילות וסיבת כל הסיבות, שממנו הכל החיים והטוב, לו ראוי להודות ולשמו ראוי לזמר.

כתוב בתהילים: "אנוכי ה' אלוך המעלך מארץ מצרים - הרחב פיך ואמלאהו". מה הקשר בין זה לזה? התשובה היא, אם אתה מאמין באמונה שלמה מתחזק באמונה שהקב"ה הוציא אותנו מארץ מצרים, אם האמונה חזקה ומאירה אצלך אז הרחב פיך ואמלאהו. התפלל ומה שאתה מבקש תקבל. כי ככל שיש אמונה חזקה כך התפילה מתקבלת יותר. כשאדם מתפלל מתוך ידיעה ש'אין עוד מלבדו' חוץ ממנו יתברך אין מי שיכול לעזור לו, אין כוח בעולם שיכול לעזור לי חוץ מהבורא עולם, אז התפילה שלו מתקבלת ביותר.

כשאדם מתפלל באופן כזה, שמשליך כל יהבו על ה', ואינו פונה אל רהבים ושטי כזב, כשאדם פונה לה' בעת צרה ויודע שהכל מאיתו והכל בידו ית', כשהוא מתפלל תפילתו נענית, והקב"ה אוהב אותו. נאמר בשיר השירים 'הראיני את מראיך השמיעני את קולך כי קולך ערב ומראך נאה' מה זה הראיני את מראיך? מפרש רש"י תראו לי בעת צרה למי אתם פונים, האם אתם רצים לאנשים שיעזרו לכם או שאתם פונים קודם אלי. 'כי קולך ערב ומראך נאה' כשאדם מתפלל באופן כזה אז קולו ערב לפני הקב"ה, הקב"ה אוהב אותו ורוצה בו. ה' רוצה שנתלה בו בטחוננו, שנתלה בו תקוותנו, והוא יהיה משגבנו וצור ישעינו.

סיפר ר' חיים שמואלביץ שהיה פעם בקבר רחל, ועמד והתפלל קרוב למחיצה, והוא שמע אשה אחת שזועקת מקירות ליבה, ומתוך נהמת ליבה הוא הבין שאין לה ילדים, ולכן היא קורעת את השמים בתפלות וכן היא אמרה, רחל אמנו, מי כמוך יודעת כמה גדול הצער שלי, גם לך לא היו ילדים זמן רב, אני מבקשת ממך תהיי מליצת יושר עלי שיהיו לי ילדים, וכה הרבתה להתפלל. אמר לה ר' חיים מעבר למחיצה, בתי בטוח אני שתפילתך התקבלה, ובודאי תפקדי בבן עוד השנה והלואי תקראי לי לסנדק. וכך היה. כי תפילה מקירות הלב, מזעזעת עולמות, כזו תפילה עם התעוררות כזו, אין ספק שהיא מתקבלת בשמים. שבת שלום!

מתוך דרשתו השבועית של הר"ג דניאל זר שליט"א המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

הגמרא בברכות אומרת: כל המתפלל ואחר כך יוצא לדרך הקדוש ברוך הוא עושה לו חפציו שנאמר צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו. אנחנו מבינים מזה כמה גדול כח התפילה, הקדוש ברוך הוא "עושה לו חפציו"! איזו הבטחה נפלאה! לכן אדם יוצא מהבית ללימודים, לסיידורים, לפרנסה - לא יצא עד שיתפלל ליד המזוזה, יבקש עליו ועל קרוביו וידידיו - שיהיה להם יום מוצלח יום מבורך בלי דאגות ובלי רופאים ובלי בעיות, כך יתפלל יום ויום. וכשחזרו לביתו יודה לבורא עולם שעבר היום בצורה טובה בסייעתא דשמיא.

וזה מה שאומר דוד המלך ע"ה עיני תמיד אל ה' כי הוא יוציא מרשת רגלי. תמיד - צריך אדם, שהעיניים שלו יהיו אל הקב"ה, לישא עיניים בתקוה ותפילה, המבט התפילה וההתבוננות בכל מצב ובכל ענין - יהיה לבורא עולם, כי רק הוא יכול להוציא אותו מכל הבעיות. תמיד - בין בבעיות של רוחניות ובין בבעיות של גשמיות, כל נושא וענין עיני אל ה', כי רק הוא יכול להוציא מרשת רגלי, ולהביא אותי להצלחות.

הנביא אומר "ארור הגבר אשר ישים בשר זרועו", ומאידך, "ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו". מי שבטח בה' ושם עליו מבטו ותקותו הוא רואה פלאות וישועות.

לא מבקשים ממך תבוא במיוחד לבית הכנסת, לא מבקשים ממך דברים קשים, כי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך, ברכב, בדרכים, בלי סידור בשפה שלך כמו בן לאבא, תגיד ברנונו של עולם תעזור לי, הצלח את דרכי בזה ובה, תראה לי את הדרכים שלך, קרובני לעבודתך ויראתך, ותן לי כוחות שאזכה לזה. שאזכה לחיות את האמונה, לבוא אליך להתקרב אליך. ומי שנוהג כך תמיד אין ספק שיראה פלאות.

ולאחר שרואה ישועה יודה לקב"ה ששמעת את תפילתי, שעשית את רצוני, שפתחת לי שערי סייעתא דשמיא. וכבר אמרנו שמי שנעשה לו נס הרי זה על חשבון הזכויות שלו, אבל אם הוא מתפלל - ומקבל, לא מפסיד כי בגלל התפילה הוא זכאי למתנת חינוך, בלי לאבד מהזכויות. ואם מודה ומשבח על הטוב שגומל איתו הקב"ה, אז לא רק שעושים לו נס טבעי אלא אף מוסיפים לו נס נוסף, וכמו שנאמר נתת ליראיך נס להתנוסס - נס ועוד נס, נס בתוך נס, אם משבח את הבורא ית' עושה לו נס להתנוסס בו ולפאר על שם כבוד מלכותו.

זכות החיזוק והקריאה בעלון

לעילוי נשמת שלמה בן ג'ון ג'ון, סגילת בת חנה, חן בן חיה, יואב בן חנה
להצלחת אסף בן חיה, רועי בן דינה, אלעד בן עמה, אלדד בן ירדנה
לרפואת מורנו ורבנו הרב דניאל זר בן רבקה, צורי בן רחל, יהושע בן גאולה
לזש"ק בנימין בן חסיבה, אלדד בן חוה, ספיר בת עליזה, לילך בת עליזה

גם אתם רוצים להקדיש זכות של אלפי עלונים להצלחה, לרפואה, לזש"ק או לעילוי נשמת יקירכם?

התקשרו עכשיו:

03-61-50-203

סיפור לשבת

הרב צבי נקר

עם ישראל לנצח!

"הכל בסדר גברת צעירה?" שאלה הקשישה הנחמדה. "את נראית קצת מהורהרת".
"שמי מיכל", ענתה הנערה כרבות, "את יכולה בבקשה להמשיך את הסיפור?"

האישה המשיכה: התחבאנו בבטן האוניה, בכוח סמוך לחדר המכונות, ומרוב פחד שיגלו אותנו לא הרגשנו ברעב. רק התפללנו שנגיע לחוף מבטחים בחיים. לוחם הגרילה, מושקה שמו, אמר פרקי תהילים בהתרגשות. הוא ידע את כל הפרקים בעל פה. הוא סיפר לי את קורות חייו הסוערים ואני סיפרתי את שלי. לאחר כמה ימים עגנה האוניה, שמענו את המלחים מדברים, ואני הבנתי את שפתם. הם אמרו שהאוניה תעגון בגמל יפו לצורך טיפול במכונות. התרגשות עזה פקדה אותנו. המתנו לשעת כושר לכרוח מהספינה, ובחסדי ה', כמו שנכנסנו בלי שאיש ירגיש, כך נמלטנו בהיחבא אל חופיה של ארץ הקודש. שוב הרגשתי את אותה הרגשה נפלאה, שה' יתברך פורש עלי את כנפיו.

היישוב העברי בארץ קלט אותנו במהירות. מושקה, המיומן בלחימה, התגייס לאצ"ל. מפקדי המחותרת ניצלו את ניסיונו הרב, ועד מהרה הוא הפך למפקד שטח. לאחר שלושה חודשים נישאנו. החתונה היתה פשוטה, צנועה ושמחה. היתה בה שמחה אמיתית, לא כמו היום שהכל ברעש והמולה. השלטון הבריטי סייע לערבים והקשה עלינו את החיים, אך בחסדי ה' לאחר מאבק קשה הוכרו על הקמת המדינה. המלחמה שפרצה לאחר מכן היתה קשה. מושקה וחבריו התאחדו עם שאר לוחמי המחותרת לצבא אחד קטן ומאורגן, צה"ל שמו. "את מכירה את צה"ל, נכון?" פנתה האישה למיכל.

מיכל חייכה לענתה: "מובן שאני מכירה".
"תדעי לך, מיכל, שההתחלה היתה קשה. וכל מה שקרה מאז ועד היום הכל בהשגחה פרסית של ה', הפורש את כנפיו על עמו. ככה הגענו עד היום. ומושקה שלי כבר לא לוחם, הגיל עשה את שלו", חייכה. "הו, מיכל המקסימה, הגענו ליעד ואני צריכה לרדת בתחנון".

מיכל הביטה מעבר לחלון ואמרה: "גם אני צריכה לרדת כאן. מרוב התרגשות מהסיפור לא הבחנתי שהגעתי ליעדי". השתיים עשו את דרכן אל מחוץ לתחנה. מיכל שאלה: "את גרה כאן?"

הגברת ענתה: "לא, אני כאן למטרה מסוימת".
"אפשר לשאול מה המטרה?" שאלה מיכל בנימוס.
"כן, בטח", ענתה הגברת בשמחה, "לפני עשר שנים ביקרתי ביד ושם ובסיום הביקור הגעתי למחלקת חיפוש קרובים, שבה אפשר להשאיר פרטים ולבדוק אם מישו מחפש אותך או את מכרייך. הגברת הנחמדה ביד ושם תשאלה אותי ואני מסרתי לה את פרטיי ואת שם נעוריי. לשמחת התקשור אלי שלשום ואמרו לי שיש אישה ניצולה ששם נעוריה תואם לשלי ומסרו לי את כתובתה".

מיכל ביקשה לראות את הכתובת וכשקרה את הכתובת עבר רעד קל בידה. "את מכירה את המקום?" שאלה הגברת.
"כן", ענתה מיכל, "אקח אותך אל הכתובת הרציחה". לאחר זמן קצר הגיעו מיכל הצעירה והגברתה קשישה אל הכתובת.

"שלום מיכל", צהלו בנות הדודה הקטנות, ודודתה של מיכל חיבקה אותה בחום. מיכל שאלה אם אפשר לקרוא לסבתא מחררה. סבתא של מיכל יצאה לכיוון נכדתה ועיניה פגשו בעיני הגברת הקשישה שעמדה לצידה. כן, הן זיהו את זו ברגע. ההתרגשות אדוקה בשתייהן והן התחבקו ארוכות בבכי של נענוע. לאחר דקות של בכי והתרגשות הוציאו סבתא של מיכל והגברת הקשישה תליון קטן שלא מש מהן לרגע, ושתייהן אמרו בקול חנוק מדמעות: "ה' אחד ושמו אחד, אל תפחדי בתי הקטנה, עם ישראל לנצח!!!"

לא הסכמנו לאכול דבר מלבד לחם צהר מכיון שהאוכל לא היה כשה תמורת הלחם היינו מסדרות ומנקות את המקום, ואני אף השתמשתי בכישורי התפירה שלי והכנתי מלבושים לאותם לוחמים.

לאחר כמה ימים שוב נשמע רעש מחריש אוניים של המטוסים הגרמניים. הפעם הם לא הפציצו את עירנו החורבה אלא את היער שבו היינו. הצוררים ידעו שלוחמי גרילה מסתתרים ביער והם השליכו את הפצצות בשיטתיות לאורך כל היער. אני זוכרת את הרעש העצום, את ריח אבק השריפה, את הבהלה ואת צרחותיה של אחותי הקטנה. הוריתי לה לנוס ולחפש מחסה ואני מצאתי ניקי סלע להתחבא בו. חיפשתי את אחותי כדי לומר לה שתבוא עימי אך היא כבר לא היתה לצדי.

לאחר שהמטוסים עזבו התברר לנו גודל האסון. רוב הרגשתי בודדה ואבודה בעולם הגדול. נזכרתי בחיבוקו של אבא ובדברים שאמר, שברגע שארגיש כך אסתכל בתמונה הקטנה שבתוך התליון, אתפלל אל ה' ואבקש עזרה. פתחתי את התליון ובפעם הראשונה מאז עזבתי את ביתי ראיתי את תמונת הוריי ואחותי. בכיתי מהתרגשות ומגעגועים וביקשתי מה' שיעזור לי ויודריך אותי בדרך הנכונה. הסתכלתי בתמונה עוד רגעים אחדים ולפתע שמתי לב שחורטות על התליון הקטן אותיות זעירות. התרגשתי. אימצתי את עיני בניסיון לקרוא, ולאחר כמה דקות הבנתי מה כתוב ובכתי גבר. "את רוצה לראות מה כתוב, גבירתי הצעירה?" שאלה הגברת הקשישה את מיכל.

מיכל שהיתה שקועה בסיפור התעוררה כמתוך חלום וענתה: "כן, בטח".
הגברת הקשישה הוציאה תליון עתיק מתיקה, פתחה אותו ואמרה: "תסתכלי, את רואה? הנה אבי מורי ואמי מורתי, זאת אחותי הצעירה והנה אני. עכשיו תחפשי את הכיתוב".

מיכל חיפשה אך לא מצאה דבה הגברת עודדה אותה: "אל תחיישי, תנסו". מיכל הביטה בריכוז בתליון, ולפתע הבחינה באותיות זהב זעירות: "ה' אחד ושמו אחד, אל תפחדי בתי הקטנה, עם ישראל לנצח". מיכל נפעמה. היא הרגישה צמרמורת קלה בידה, ולאחר מבט נוסף בכתוב החזירה את התליון לגברת הקשישה. הגברת המשיכה בסיפורה:

מעודדת וממוחזקת המשכתי ללכת לצד הלוחם. לאחר שעות צעידה אחדות בשבילי היער, העזתי לשאול לאן מועדות פנינו, והוא אמר שננסה להגיע לעיר הנמל דרך היער, וכשנגיע נחפש אוניה העתידה להפליג מחוץ לגבולות אירופה. דבריו של אבי הדהדו בראשי וחשתי דביקות וביטחון בה'.

לאחר הליכה שנראתה אין-סופית, חשתי עייפות ורעב וכבר לא היו לי כוחות. הלוחם הפרטין ידע שאני יהודיה ולא אכניס פי כל מאכל, ולכן ליקט עבורי עשבים למיניהם ואמר: "תאכלי, זה יתן לך כוח". לתדהמתי אף הוא אכל מאותם עשבים ואמר בחצי חיוך: "מה את חושבת שאני אוכל לא כשר? גם אני יהודי".

חשתי הקלה עצומה, והרגשתי שה' מוביל אותי בבטחה ביער הגדול. הגענו לעיר הנמל. הלוחם ביקש ממני להמתין במקום מסוים והזהיר שלא אזור עד שהוא יחזור. לאחר שעה קלה שב ואמר: "בלילה נתגב לאונוית מסע העושה את דרכה למצרים". חיכינו לשעת כושר, הלוחם המיומן הוביל אותי אחריה וכלי שאיש ירגיש נכנסו לבטן האוניה. חשתי שה' הגדול פורש עלי את כנפיו וגורם לכך שאיש לא יבחין בנו.

תחנת הרכבת המתה אדם. מיכל חפשה את דרכה בין מאות האנשים העושים את דרכם בין הרציפים. היא ציפתה בכל מאודה ליום שבו תוכל לנסוע לדודתה האהובה, לנשום מעט מהאוויר הצלול של המושב, לקטוף פרי מעץ מאכל, לטייל בשבילים המוריקים וליהנות מריח הסתיו. מיכל אינה אהבת כלל את המולת העיר ובכל הזדמנות היא מבקשת מהוריה לנסוע למושב. עם כל קושי הגעגוע נתנה לה אימה את האפשרות לבקר בחופשים את דודתה במושב הרחוק.

צליל חד נשמע ממערכת הכריזה והורה לנוסעים למהר לרציף הרכבת, שבעוד דקות ספורות תצא לדרכה. מיכל איתרה את מספר הרציף שממנו תצא אל דרכה לחופשה המהנה וקולות השמחה של בנות דודתה הקטנות הדהדו בראשה. מיוזעת קמעה נכנסה אל הרכבת ותר אחר מקום פנוי וצנעו שבו חפצה. בסוף הקרון הבחינה מיכל במושב פנוי על יד גברת קשישה. היא ניגשה אל האישה ושאלה בנימוס אם תוכל לשבת לידה. הקשישה הנהנה לאות הסכמה בחיוך רחב. הרכבת החלה לנוע בקולה המוכר ומיכל הוציאה את ספרה והחלה לקרוא בו בשקיקה. הגברת הנחמדה שלצידה התעניינה לדעת מה שם הספר ומיכל ענתה בנימוס והוסיפה שזמן התרחשות הסיפור הוא בתקופת המחותרת קודם הכרזת המדינה. עיניה של הגברת הקשישה אורו והיא אמרה: "אם תרצי, אוכל לספר לך סיפור אישי". מיכל הנהנה בהסכמה והאישה החלה לספר:

הייתי נערה צעירה, ממש בגילך, כאשר הנאצים יימח שם כבשו את ארצי והרסו כל חלקה טובה. אבי הטוב הורה לי ולאחותי הצעירה ממני בשנה להכין תיק קטן עם מעט מזון. לא הבנו למה, אך אבא ביקש ולא שאלנו שאלות מיותרות. לאחר זמן קצר היינו מוכנות. אני זוכרת הכל כאילו זה קרה אתמול. אבא ניגש אלינו וחיבק אותנו חזק בכל כוחו. הוא היה אבא חזק וחסון. לא הבנתי למה אני זוכה בחיבוק דוב אביה שכוה, אבל נהניתי ממנו כל כך, ולדעתי גם אחותי הצעירה הרגישה כך. אמא ניגשה אלינו ונשקה על לחיינו, דמעות רבות זלגו מעיניה. אבא אמר שהנאצים מתקרבים לעירנו, והוסיף שהגיע אלינו מידע שאוספים את כל היהודים, דוחסים אותם לרכבת ומסיעים אותם למחנות עבודה. אז עדיין לא הבנו שאלו מחנות השמדה. אבא אמר לנו שהוא ייקח אותנו אל היער ושם נמתין עד שתעבור הגזירה.

ברגלים רועדות צעדנו עם אבא לכיוון היער. כשהגענו אבא שוב חיבק אותנו חזק, ואני חושבת שראיתי דמעות בעיניו. הוא נתן לכל אחת מאיתנו תליון קטן עם תמונה של המשפחה שלנו ואמר שאם נרגיש בודדות נפתח את התליון, נסתכל בתמונה ונבשר מבורא עולם עזרה מכל הלב. כך נפרדנו מאבא ואמא, שתי נערות צעירות ביער הגדול. באותו רגע לא ידענו שלא נראה את הורינו שוב.

הלילה ירד. רועדות מקור חיפשנו מחסה, ולפתע שמענו רעש מחריש אוניים של מגוועי מטוסים. הפלישה הגרמנית לעירנו החלה. במו עיניי ראיתי איך הנאצים כותשים את עירנו. ארוכות עשן היתמרו מעל הבתים. מרוב בהלה נסנו על נפשנו לתוך היער, מבולבלות ורועדות מפחד ומקור. לא ידענו לאן עלינו לפנות. לאחר שתש כוחנו עצרנו את ריצתנו במעבה היער. ביקשתי מאחותי הקטנה שנעצור ונחשוב יחד מה לעשות. אחותי הצעירה הציעה שנאכל דבר מה כדי לאסוף כח להמשך הדרך, ואני הנהנתי בהסכמה. אני זוכרת את אותה "סעודה" טעימה, הפעם האחרונה שטעמתי אוכל שאמא בישלה באהבה.

המשכנו ללכת עוד כמחצית השעה, ופתאום נשמעה צעקה: "עצור". עצרנו את הליכתנו בבהלה, ולחדרנו ראינו כלי נשק מופנים אלינו. באותו רגע חשבתי שהגיע סופנו. שני לוחמים ניגשו אלינו, אך מצורת לבושם ידעתי שהם אינם גרמנים. אלו היו פרטיזנים. לאחר חקירה קצרה הם הבינו שאינו מסוכנת כלל ולקחו אותנו אליהם, למין בסיס צבאי קטן ומוסתר במעבה היער, שם קיבלנו לחם ומים.

אדר ראשון ופורים קטן

חודש אדר א'

א. משנכנס אדר מרבין בשמחה. וכמו שנאמר במגילת אסתר: והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה, לומר שמזל החודש גורם לטובה. ולכן ישראל שיש לו קובלנה משפטית נגד גוי ישתדל כמיטב יכולתו שהדיון בתיבתו יתקיים בחודש אדר, מפני שיד ישראל על העליונה בחודש אדר, וגבר ישראל. אמנם בשנה מעוברת דבר זה אינו נאמר על אדר א' אלא על אדר ב', ו"א שדבר זה נאמר גם על אדר א'. ולכן כשאי אפשר לדחות לאדר ב', ינסה על כל פנים לדחות לאדר א. (חזון עובדיה פורים עמ' לא. וע"פ ילקו"י פורים עמ' קצה וחזו"ע עמ' רי)

דיני פורים קטן

ב. בשנה מעוברת, יום י"ד וט"ו שבאדר ראשון, אף על פי שאין קוראים בהם המגילה, מכל מקום אסורים בהספד ותענית, ואין נופלים על פניהם, ואין אומרים בהם בתפלה מזמור יענן ה' ביום צרה, ומזמור תפלה לדוד. (שם עמ' רח)

ג. יש מי שאומר, ששנת הנס היה ראוי להתעבר (לעשות את אותה שנה מעוברת) על פי חשבון, ונתכוון המן לגזור שמד בחדש אדר הראשון, כדכתיב בחדש שנים עשר ולא ב"ג (שהרי בשנה מעוברת יש י"ג חודשים), כדי שלא יגין זכות משה רבינו, שחדשו של משה רבינו ע"ה הוא בשני. ומ"מ המן שמח שמחה גדולה שעל כל פנים שם אדר הורע מזלם של ישראל (שמכל מקום משה מת בחודש זה), אבל על כל פנים לא רצה לעשותו בחדשו ממש שלא יגין זכותו (דהיינו באדר ב' מפני שהוא גם נולד בחודש זה) או משום שהיו ימי המילואים (שבו התחילו אהרן ומשה להקריב קרבנות במשכן, שמכפר על עם ישראל, וסימן טוב הוא לעם ישראל), וכשגברו מרדכי ואסתר, לא עיברו אותה השנה, כדי שיאירע חדש המלחמה בחדשו של משה רבינו עליו השלום, וכן שההארה של גאולת מצרים שמתעוררת בחודש ניסן תשפיע על חודש אדר הסמוך לו, ועל כן הוצרכו לעבר שנה שלאחר מכן, ועשו ימי שמחה בשני, ואסרו הספד בראשון, כי שניהם גורמים, אמנם העיקר בשני, לסמוך גאולת ישראל מהמן לגאולה ישראל ממצרים. (ע"פ ילקוט יוסף עמ' קצד)

ד. נכון לנהוג ביום י"ד לבני פריז, וט"ו לבני ירושלים שבאדר ראשון מקצת משתה ושמחה. ונכון וראוי לעשות מסיבות עם שירות ותשבחות לומר שם דברי תורה וחיוק האמונה ולזכות את הרבים. וכל העושים כן תבא עליהם ברכה. (חזו"ע עמ' רט)

ה. אין צריך לשלוח מנות לריעים ומתנות לאביונים באדר ראשון. (שם)

ו. השנה ט"ו באדר א' חל בשבת, ולכן בני ירושלים ועיירות המוקפות נכון שיוסיפו איזה תבשיל לכבוד יום פורים קטן, ויאמרו גם דברי תורה הקשורים לפורים, שדבר בעתו מה טוב.

ז. וכן בשבת זו אין לומר "צדקתך" במנחה, בין לבני ירושלים ועיירות המוקפות ובין לשאר הארץ. (ע"פ חזון עובדיה עמ' רט)

אבלות בשנה מעוברת

ח. אין אבלות נוהגת בפורים בדברים שבפרהסיא, לא בארבעה עשר ולא בחמישה עשר באדר, בין בלילה ובין ביום. אבל נוהג דברים שביצינעא, כדן אבלות בשבת. אמנם ביום י"ד וט"ו של אדר ראשון נוהגים אבלות. (שם עמ' רח).

ט. אם נפטרו אביו או אמו בשנה פשוטה (מחודש אדר ואילך), והשנה שלאחר מכן היא שנה מעוברת, יפסיק לומר הקדיש בתוך י"א חודש, למשך שבוע אחד, ושוב ימשיך לאומרו עד סוף י"ב חודש. תשובה מכתבי יד קיצור חזו"ע אבלות עמ' תלז. וביום החודש שנפטרו אביו או אמו (דהיינו בתוך י"ג חודש), יאמר קדיש ויעשה הלימוד לעילוי נשמתם. (חזו"ע אבלות ח"א עמ' שלז)

י. אם הפטירה של אביו או אמו היתה בחודש אדר של שנה פשוטה, בשנה מעוברת מתענה ואומר קדיש בחודש אדר שני, כדעת מרן השלחן ערוך שקיבלנו הוראתיו. (חזו"ע אבלות ח"א עמ' רכט)

בר מצוה בשנה מעוברת

יא. הירושלמי (פ"ק דמגילה ה"ה) הסיק שחודש אדר ב' הוא העיקר ואדר א' הוא תוספת, ולכן נער בר מצוה שנולד בשנה פשוטה, ושנת י"ג שלו מעוברת, הנער נעשה בר מצוה באדר ב'. (חזו"ע פורים עמ' לד)

אימון אישי הרב אהרן פרידמן

הערכה סלקטיבית

העובדה שכל אחד ואחד מאתנו שם דגש על משהו אחר ומייחס- אף לאותם דברים ממש-משקל שונה, גורמת לנו להעריך את המציאות שלפנינו באופן סלקטיבי. משמעות הדברים היא שאיננו מסוגלים לראות ולהעריך דברים כפי שהם, כי "כפי שהם" תלוי במה שאנו בוחרים להתמקד בו. גם הדברים שאנו מתעלמים מהם משפיעים על ראייתנו, וכן אי יכולתנו להתעלם מדברים אחרים. אין אפוא מציאות אובייקטיבית לחלוטין, מפני שטבע האדם לפרש כל דבר בהתאם למכלול הנתונים האישיים שבו.

אין אפוא פלא, שעל אותו עולם יאמר האחד: איזה עולם נפלא! ואילו חברו יחשוב: איזה עולם אכזרי/ טפשי / חסר יושר מינימלי! כי המציאות מגוונת מאוד, ובעולם יש הכול- טוב ורע, צדקות ורשעות, חכמה וסכלות וכן הלאה, והשאלה היא רק במה אנו מתמקדים ואת מה אנו תופסים כעיקר.

זו גם הסיבה שלגבי אותו אדם ממש, ייתכן שהאחד יחשוב: "איזה אדם נפלא הוא וכמה הוא מוכשר", בעוד משהו אחר יטען בנחרצות ש"הוא סתם בעל גאוה שמעוניין להגדיל את שמו ולהראות לכולם כמה הוא מוכשר". האחד יעריך את תורתו ויראתו של פלוני, ואילו האחר יזלזל בו בגלל עינו הפוחלת ושינוי הבולטות. האחד ישבח משהו בגלל שנינותו וחריפות שכלו, והאחר יבטלו במחי יד בגלל חוסר יושרו. כל אחד יתפוס נקודה אחרת ויתמקד בה, וכל אחד ישים את הדגש על הדבר שמשמעותי בעיניו.

ומכאן להערכה עצמית:

אלו בדיוק הבעיה והקושי בבואנו להעריך את עצמנו. כשם שהמתבונן על העולם, רואה ערבוב של אירועים ותהליכים, וכל אדם מרכיב את התמונה בצורה סלקטיבית (באופן בררני), כשהוא מבחין במה שחשוב ומשמעותי בעיניו ומתעלם מכל השאר, ואף מפרש ונותן משמעות לכל דבר לפי מה שהוא למד או שלימדו אותו לחשוב, כך בכל הנוגע להערכה עצמית.

כאשר אנו מתבוננים בעצמנו ובחיינו ובוחנים מה יש לנו ומה חסר לנו, מה עשינו והשגנו ובמה נכשלנו, מה יש לנו ומה יש לשכנינו ולמכרינו, וכן הלאה, השאלה היא תמיד: במה אנחנו מתמקדים: מה בעינינו חשוב ומשמעותי, ומה- חסר ערך ואינו נחשב בעינינו: מה משמח אותנו ומגדיל את הערך העצמי שלנו, כי אנו רואים בו מעלה ויתרון, ומה שובר את רוחנו וגורם לנו לחוש נחותי דרגה ופחותי ערך, כי בעינינו הוא מגרעת וחיסרון.

מדהים לגלות כמה שונות זו מזו תפיסותיהם של בני האדם, עד אשר את אותו הדבר בדיק- האחד מעריך והאחר משמיץ בגלל אותה מציאות ממש (תכונה כמו זריזות, או נתונים כמו היות האדם בן זקונים), יכול האחד לפתח רגשי נחיתות, בעוד אצל חברו מציאות זו היא הסיבה לפיתוח הערכה עצמית. זאת מפני שהאחד אינו מחשיב את המציאות ואת תרומתה לו, בעוד האחר זוקף למציאות זו את הצלחתו.

מרתק לראות איך לאחר אותו כישלון ממש, אדם אחד ממשיך הלאה כאילו לא אירע דבר, בעוד חברו שבור ומתוסכל, מפני שהוא סבור, למשל, שהכישלון הזה הוא הוכחה להיותו חסר כל כישרון וחסר סיכוי להצלח במשהו בחיים.

פגשתי בחורים צעירים שהרגישו "מיליון דולר" בגלל מפתח גנוב שהחזיקו בסוד, ואחרים שהיו נפולים ושבורים כי לא ידעו לנגן סולו כמו פלוני המוערך בעיניהם: אנשים שהרגישו משכמם ומעלה משום שהתקבלו ל"כולל" מובחר, ואת ראש ה"כולל" המובחר ההוא, שחש בזוי ומושפל משום שאחד האברכים שאל שאלה או העיר הערה שהוא לא העלה בדעתו.

רגע חושבים

הרב ישראל לוגסי

הבחירה שלך איך לראות את העולם!

החרקים, וכנאמר בפסוק (ישעיה נ, י): "מי בכם ירא ה' שומע בקול עבדו אשר הלך חשכים ואין נגה לו - יבטח בשם ה' וישען באלקיו", דהינו "מי הירא ה' השומע בקול עבדו" - של הקדוש ברוך הוא שהמה הנביאים, זה "אשר הלך חשכים" שמצבו חשון לגמרי, "ואין נגה לו", ואין רואה שום זיק של אור להצלה ממצבו, ועם כל זה אינו מתיאש, אלא "יבטח בשם ה' וישען באלקיו", ובכח מה יבטח? בכח זה שיראה את ההשגחה ואת איתותי הנחמה בתוך צרתו, ויפקח עיניו לראות זאת, כי אם ישתלט עליו היאוש לא יראה כלל באיתותי הנחמה והצלה, ויכנס לעצב ויאוש, והבחירה ביד האדם ליפול לגמרי בצרתו או להתעודד ממנה בכח בטחונו בה'.

לשם המחשה: ב' בני אדם שמצבם הכלכלי קשה, הגיע ערב שבת קדש ואין להם כסף לשבת, נהג בהם הקדוש ברוך הוא במדת הרחמים, ומאן דהוא נתן להם "מעטפות" 3 שעות לפני כניסת שבת, רצו במהרה להספיק לקנות צרכי שבת, ובעזר ה' היה ביתם מלא בשבת מכל טוב.

האחד ישבח לה' ויודה לו עד בלי די, והשני יזעף, מה זה שנתן לי ה' הכסף ברגע האחרון, ומתוך לחץ ומתח נפשי הצרתי להכין צרכי שבת. לא יכל לתן לי כסף זה שעתים קודם או אתמול...

ראיתי מאמר מהרב מצאנז (קלויזנבורג), וכן כותב הוא כל נצול שואה יכול לספר על "שק של נסים" שארעו לו בשואה. אלא, אלו שראו והתבוננו בנסים את מדת הרחמים המשתפת, התחזקו, ובטחו בה', ואכן שרדו בגופם ולפחות באמונתם. ואלו אלו שראו רק את המסך השחור ולא התבוננו בנסים אבדו גופם ואמונתם.

למאמרים נוספים של הרב ישראל לוגסי
בקרוב באתר "שיבת אור דוד"

מובא במדרש (בראשית רבה סה, כב) בענין יקום איש צורות בן אחרות של רבי יוסי בן יועזר איש צרדה שהיה שר אצל הרומאים והיה רוכב על סוס בשבת, וכשאמר לו לרבי יוסי דודו בא וראה מה עושה האלקים לי ומה עושה לך, אתה הולך להרג ואני שר חשוב אצל הרומאים, ענה לו מתחלה רבי יוסי: "אם לעוברי רצונו כן על אחת כמה וכמה שיהא טוב לעושי רצונו", כלומר אם לך עתה טוב בודאי שיהיה גם לי טוב, ולא השתכנע ואדרבא טען, מה הטוב שיהא לך הרי אתה יוצא להרג, עד שאמר לו, אם לי שאני עושה רצון קוני - דקדק עמי להענישני לצאת להריגה, אתה - מה יהא בסופך, על אחת כמה וכמה שיענישך המקום בענשים קשים יותר פי כמה וכמה.

והינו כמבאר, דמתחלה רבי יוסי ענה לו את תחושתו של עצמו, שהיה רבי יוסי תמיד מתהלך עם מחשבה זו שהיא היתכן שאני גרוע מעוברי רצונו, ואם לעוברי רצונו כן, אני שעושה רצונו כן על אחת כמה וכמה, ולהיות שזו היתה התחזקותו ומחשבתו המתמדת של רבי יוסי כמבאר שהצדיקים אדרבא מתחזקים מצדיק ורע לו ורשע וטוב לו, לכך מיד אמר לו אמרה זו. אולם זה חזוק לצדיקים ולא לרשעים, שכן הרשע שטוב לו לא נרתע מלשוב מדרכו הרעה בכך שגם לצדיק יהא טוב, ולכן הוצרך לומר לו המשפט השני. אם לעושי רצונו כן להעניש בענש הריגה על אחת כמה וכמה לעוברי רצונו, וזה אכן פתח בו, כי משפט ראשון שירך לחזוק הצדיק, ומשפט שני נתן להרתיע את הרשע, והבן.

הבחירה ביד האדם או לראות את הטוב והאור שבחשן ולהחזיק מעמד, או להתיאש!

וזאת לדעת, שהבחירה ביד האדם כשנמצא הוא במצבים חשוכים, לראות את הקדוש ברוך הוא המציץ עליו ומשקיף לראותו מן החלונות ומן

תיקון הנפטרים
הודיע שכתב רבי יהודה פתיה
עושה נחת רוח גדול לנפטר
ומצילו מן הדין.
בכח התיקון לתקן את נשמת הנפטר,
להוציאו מייסוריו ולהעלותו לגן עדן.

**וחשוב מאד שכל אחד יעשה את התיקון לקרוביו
וזוה חסד של אמת ובזכות זו הנפטר יתפלל עליו בשמים וימליץ יושר עליו.**

למסירת שמות ניתן להתקשר למשרדי הישיבה 03-570-12-12